

NIET -
ONTVANKELIJK

▶ ONGEGROND/
AFGEWEZEN

Gz-psycholoog was terecht voorzichtig in contact met echtgenoot van patiënt

Een gz-psycholoog wil dat de kinderen van een vrouw in een opvanghuis psychologische diagnostiek en behandeling ondergaan. In principe moeten beide ouders daar toestemming voor geven, maar dat is in dit geval lastig. De vrouw is met haar kinderen naar een geheim opvanghuis gegaan, nadat de man is aangehouden vanwege een verdenking op bedreiging van zijn gezin. Deze zaak wordt geseponeerd, maar de situatie blijft blijkbaar dreigend. De politie adviseert de psycholoog om niet met de man te communiceren, omdat hij dan de verblijfplaats van zijn gezin zou kunnen achterhalen. Dat was al eens gebeurd, waarna het gezin naar

een andere plek moest verhuizen. De psycholoog doet daarom bij de rechtbank een verzoek om vervangende toestemming. Via de rechtbank, waar de vrouw een echtscheidingsverzoek heeft gedaan, bereikt dit verzoek de echtgenoot. De echtgenoot vindt dat de psycholoog in de fout is gegaan door hem niet te informeren over zijn kinderen en door dat verzoek bij de rechtbank. De klacht wordt afgewezen: de psycholoog heeft de veiligheid van de kinderen zwaarder laten wegen dan de rechten van de vader. Gezien de omstandigheden, waaronder het dringende advies van de politie, valt daar niets op aan te merken. Goed

hulpverlenerschap biedt daarvoor ruimte. Ook het verzoek om vervangende toestemming aan de rechter was in juiste bewoordingen opgesteld. Het tuchtcollege merkt nog wel op dat de instelling waar de psycholoog werkt, er goed aan zou doen om een protocol over dergelijke toestanden op te stellen. Dat lijkt ons nuttig. Voor artsen biedt overigens niet alleen de KNMG-meldcode, maar ook de vorig jaar vernieuwde 'KNMG-wegwijzer informatie en toestemming bij behandeling van minderjarigen' al het nodige houvast.

Sophie Broersen, arts en journalist
mr. Robinetta de Roode, adviseur gezondheidsrecht

Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg d.d. 3 maart 2020

(ingekort door redactie Medisch Contact)

Beslissing in de zaak onder nummer C2019.012 van A, wonende te B, appellante, klager in eerste aanleg, tegen C, gz-psycholoog, werkzaam te D, verweerster in beide instanties, (...).

01

Verloop van de procedure

(...)

02

Beslissing in eerste aanleg

Het regionaal tuchtcollege heeft aan zijn beslissing het volgende ten grondslag gelegd.

'2 De feiten

(...) Klager heeft vier kinderen, geboren in respectievelijk 2001, 2003, 2006 en 2008.

De kinderen zijn omstreeks 2007 een periode uit huis geplaatst geweest op basis van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming, waarvan later is vastgesteld dat het niet deugdelijk is geweest. Hiervoor zijn door de Raad voor de Kinderbescherming en het ministerie van Veiligheid en Justitie excuses aan klager en zijn toenmalige echtgenote (hierna: de echtgenote) aangeboden. Op 23 juli 2016 is klager door de politie aangehouden en verhoord, omdat hij zijn echtgenote en kinderen zou hebben bedreigd. Bij brief van 25 juli 2016 heeft het arrondissementsparket klager bericht dat de zaak werd geseponeerd wegens onvoldoende bewijs.

De echtgenote van klager is met de kinderen naar een opvanghuis gegaan, waarvan het adres geheim is. Klager is in de periode september 2016 tot en met oktober 2017 niet in Nederland geweest.

In november 2016 heeft klager contact met zijn echtgenote gehad. Op 21 november 2016 zijn de echtgenote en de kinderen naar een ander opvanghuis gegaan. Het betreft de instelling waar verweester als gz-psycholoog werkzaam is. Sindsdien heeft klager met de echtgenote en/of de kinderen geen contact meer gehad. Begin 2017 heeft de echtgenote van klager een echtscheidingsverzoek ingediend bij de rechtbank. Het verzoek is gepubliceerd in de Staatscourant, wat impliceert dat klager op dat moment geen bekende woon- of verblijfplaats had in Nederland. Verweester heeft een ‘Verzoek om vervangende toestemming psychologische behandeling en diagnostiek’ opgesteld, gedateerd 15 februari 2017. Het verzoek is niet ondertekend. De tekst daarvan luidt:

“Binnen onze instelling verblijft (de echtgenote van klager) met haar vier kinderen vanwege ernstige zorgen over veiligheid van dit gezin. Gedurende het verblijf wordt duidelijk dat er voor de kinderen meer zorg nodig is dan enkel verblijf. Met name over de oudste twee kinderen bestaan zorgen, waarvoor nadere diagnostiek en behandeling is geïndiceerd. Zoon CC trekt zich terug, zoekt geen aansluiting met zijn omgeving en gaat steeds meer gamen waarbij verslaving op de loer ligt. Praten over de traumatische ervaringen en de moeilijke situatie waarin hij zich bevindt doet hij niet. Hij laat bijzonderheden zien in de contactname waarbij er zorgen zijn over zijn persoonlijkheidsontwikkeling en complexe traumatisering. Dochter AA laat veel externaliserend gedrag zien, zoals woede-uitbarstingen, ongehoorzaamheid, driftbuien en vernielzucht. Ook bij haar zijn er zorgen over de effecten van de chronische traumatisering in haar kindertijd en de huidige dreiging. Bij de jongste twee kinderen worden minder zorgen gemeld, maar ook voor hen willen wij oog hebben gezien de complexe situatie waarin zij zich bevinden en de voorgeschiedenis die is gekenmerkt door dreiging en geweld. Op dit moment mogen wij de kinderen niet verder zien voor psychologische diagnostiek en behandeling, gezien het twee-ouderlijk gezag. Er loopt een rechtszaak betreffende het gezag, waarbij nog gewacht wordt op de reactie van vader. Omdat de zorgen over de kinderen toenemen, willen wij u verzoeken om een vervangende toestemming te geven voor verdere psychologische behandeling en diagnostiek voor de kinderen.”

Dezelfde brief, maar dan met de datum 5 april 2017 en wel ondertekend, is door de advocaat van de echtgenote op 6 april 2017 ingediend bij de rechtbank, waar een mondelinge behandeling van het echtscheidingsverzoek was gepland op 11 april 2017. De mondelinge behandeling is tweemaal aangehouden omdat klager niet juist was opgeroepen en heeft uiteindelijk op 10 januari 2018 plaatsgevonden.

In december 2017 heeft klager voor de echtscheidingsprocedure een advocaat ingeschakeld, die de onderliggende dossierstukken bij de advocaat van de echtgenote heeft opgevraagd. In vervolg op de mondelinge behandeling van 10 januari 2018 heeft de advocaat van de echtgenote klager via zijn advocaat een toestemmings-

verklaring voor de psychologische behandeling toegezonden met het verzoek deze te ondertekenen. Klager heeft deze verklaring niet ondertekend en zijn beslissing toegelicht in een brief van 31 januari 2018 met verzoek deze brief – via de advocaten – door te leiden aan de instelling waar zijn kinderen verbleven. De advocaat van de echtgenote heeft op 30 april 2018 bevestigd dat de brief van klager aan de instelling is doorgeleid.

Op 26 maart 2018 heeft verweester de rechtbank verzocht de vervangende toestemming alsnog te geven. De rechtbank heeft in de echtscheidingsprocedure een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming gelast. De bemoeienis van de instelling waar verweester werkt met de echtgenote en de kinderen is inmiddels geëindigd. (...)

5 De overwegingen van het college

De klacht van klager komt er in de kern op neer, ten eerste dat klager van verweester geen informatie over de kinderen en de gevraagde vervangende toestemming heeft ontvangen en ten tweede dat klager bezwaren heeft tegen de inhoud en de tekst van de gevraagde vervangende toestemming. Het college oordeelt als volgt.

De instelling waar verweester werkzaam is had de zorg voor de echtgenote van klager en de kinderen. Zij verbleven in een opvanghuis op een geheim adres en de politie had geadviseerd geen rechtstreeks contact met klager te leggen of te onderhouden. Klager is bovendien geruime tijd buiten beeld geweest en heeft kennelijk voor het eerst in of omstreeks december 2017 kennisgenomen van zowel het (door de echtgenote) tegen hem ingediende echtscheidingsverzoek als het verzoek om vervangende toestemming van verweester. Verweester was en is van mening dat de kinderen van klager gedrag vertoonden dat aanleiding was voor psychologisch onderzoek en mogelijk behandeling. Omdat klager in eerste instantie buiten beeld was en alleen al daarom geen toestemming kon geven, is het verzoek via de advocaat van de echtgenote bij de rechtbank ingediend. Dat is niet ongebruikelijk, in die zin dat het in vergelijkbare gevallen meestal de moeder is die zelf de vervangende toestemming vraagt in plaats van de instelling. Verweester heeft niet onzorgvuldig gehandeld door het verzoek via de advocaat van de echtgenote in te dienen, nu de instelling waar zij werkte immers de zorg voor moeder en kinderen had.

Dat de instelling voor dit soort situaties geen protocol kent, zoals verweester ter zitting heeft bevestigd, is te betreuren, omdat zo’n protocol naar alle betrokkenen meer helderheid kan geven over de te nemen stappen en de te bewaken onafhankelijkheid. Dit betekent evenwel niet dat verweester tuchtrechtelijk verwijtbaar

heeft gehandeld. De overwegingen die verweerster heeft gemaakt en die zij het college heeft geschetst, komen het college correct en zorgvuldig voor. In het bijzonder heeft verweerster, vanaf het moment dat klager wel weer in beeld kwam, steeds zorgvuldig en doordacht afgewogen wat zij wel en niet aan informatie kon prijsgeven aan klager. Zij heeft daarover ook steeds overleg gevoerd met andere betrokkenen en in haar afwegingen de vragen betrokken van de meldcode, alsmede van de code van 'conflict van plichten'. Dat de communicatie over het verzoek vervangende toestemming via de advocaat van de echtgenote is blijven lopen omdat rechtstreekse communicatie tot kennis omtrent de verblijfplaats van de echtgenote en de kinderen had kunnen leiden, acht het college eveneens begrijpelijk. Wel ziet verweerster net als het college dat dit proces kan worden verbeterd, onder meer door protocollering, maar ook door duidelijker en concreter met de advocaat af te stemmen welke informatie over de achtergrond en bedoelingen van het verzoek vervangende toestemming nog kan of dient te worden verstrekt. Voor zover de klacht ziet op het niet verstrekken van informatie aan klager, is de klacht ongegrond. Voor zover de klacht ziet op de inhoud van het verzoek vervangende toestemming, is het college van oordeel dat de bewoordingen van het verzoek neutraal en algemeen zijn, geen waardeoordelen inhouden en op geen enkele wijze melding maken van (de persoon van of verwijten aan) klager. Mogelijke oorzaken van de problematiek bij de kinderen worden evenmin genoemd, volstaan is met een feitelijke beschrijving van de gedragingen van de kinderen die aanleiding hebben gegeven tot de opstelling en indiening van het verzoek. Ook in deze zin acht het college de klacht ongegrond, hetgeen betekent dat de klacht in alle onderdelen ongegrond is. Omdat het college aanleiding ziet tot verbetering van procedures als waarvan hier sprake is, ten behoeve van betrokken ouders en

kinderen, maar ook ten behoeve van hulpverleners, onder meer door daarvoor een protocol op te stellen, zal het college bepalen dat deze uitspraak ter publicatie wordt aangeboden aan de hierna te vermelden tijdschriften.'

03

Vaststaande feiten en omstandigheden

Voor de beoordeling van het beroep gaat het Centraal Tuchtcollege uit van de feiten en omstandigheden zoals weergegeven in de beslissing in eerste aanleg, welke weergave in beroep niet, althans onvoldoende, is bestreden.

04

Beoordeling van het beroep

(...)

4.3 In beroep liggen opnieuw ter beoordeling voor de vraag of de gz-psycholoog tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door geen informatie over de kinderen en de gevraagde vervangende toestemming aan klager te geven en de vraag of haar een verwijt kan worden gemaakt over de inhoud en de tekst van die gevraagde toestemming. Het Centraal Tuchtcollege beantwoordt beide vragen ontkennend en stelt het volgende voorop. (...)

4.6 Met betrekking tot het niet verstrekken van informatie over de kinderen aan klager en het niet rechtstreeks aan hem (laten) vragen van toestemming voor behandeling en verder het niet informeren over de gevraagde vervangende toestemming, heeft de

PRAKTIJKPERIKEL

PRIVACYRAADSELS

Ik heb als huisarts mijn ernstig zieke patiënt op de intensive care van het VUmc bezocht en met de intensivist gesproken. Inmiddels is het drie weken verder en weet ik dat hij niet meer op de ic ligt. Ik bel even het ziekenhuis om te vragen op welke afdeling hij nu ligt en of ik zijn behandelend arts kan spreken. Telefonisch blijkt niet doorgegeven te mogen worden waar hij ligt, vanwege de privacyregels. En ik kan ook niet met

de arts spreken, want iedereen kan wel zeggen dat hij huisarts is. Maar als ik gewoon als bezoeker naar het ziekenhuis toe zou komen, krijg ik gelijk te horen waar hij ligt. Ik vraag om doorverbonden te worden met de balie, daar geeft men immers de hele dag aan binnenlopende familieleden en ander volk door waar de patiënt ligt. Maar ook van de baliedewerkster krijg ik te horen dat ik als huisarts niet mag vra-

gen waar mijn patiënt ligt; dat zou haar haar baan kosten. Natuurlijk is dat niet mijn bedoeling. Ik vraag haar om mij door te verbinden met degene die over de privacy gaat. Dat blijkt de afdeling Communicatie te zijn. Na lang wachten wordt dan de verbinding verbroken...

Heeft u ook een perikel? Stuur uw verhaal naar redactie@medischcontact.nl

gz-psycholoog ook in beroep betoogd dat zij bij haar afwegingen hierover de veiligheid van de kinderen voorop heeft laten staan. Ter terechtzitting in beroep is namens de gz-psycholoog verder nog verduidelijkt dat haar door de ketenpartners (waaronder de politie) is geadviseerd geen enkele informatie over de kinderen aan klager te (laten) verstrekken, nu gevreesd werd dat elk contact over de kinderen, daaronder begrepen het vragen van toestemming voor behandeling, voor klager een stimulans zou zijn om zijn zoektocht naar de kinderen te intensiveren, waarmee de veiligheid van de kinderen in het gedrang zou kunnen komen.

4.7 Gelet op voornoemde dringende adviezen van de ketenpartners acht het Centraal Tuchtcollege het verdedigbaar dat de gz-psycholoog heeft gemeend dat het informeren van klager strijd opleverde met de zorg die zij als hulpverlener van de kinderen in acht behoorde te nemen. Van het feit dat zij klager geen (enkele) informatie over zijn kinderen heeft willen verstrekken, kan haar daarom in dit specifieke geval geen tuchtrechtelijk verwijt worden gemaakt. Voor zover het beroep van klager hierop betrekking heeft faalt het.

4.8 Voor wat betreft de bezwaren van klager tegen de inhoud en de tekst van de gevraagde vervangende toestemming heeft de behandeling van de zaak in beroep het Centraal Tuchtcollege geen aanleiding gegeven tot de vaststelling van andere feiten of tot andere beschouwingen en beslissingen dan die van het regionaal tuchtcollege in eerste aanleg, zodat het beroep ook op dit punt moet worden verworpen.

(...)

05

Beslissing

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

verwerpt het beroep; (...)

Deze beslissing is gegeven door J.M. Rowel-van der Linde, voorzitter, B.J.M. Frederiks en A.R.O. Mooy, leden-juristen, L.C. Mulder en R.M.H. Schmitz, leden-beroepsgenoten, en M.D. Barendrecht-Deelen, secretaris. Uitgesproken ter openbare zitting van 3 maart 2020. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

ACTUELE UITSPRAKEN

● Chirurg had extra controle moeten inlassen

Klager (patiënt) is door een chirurg aan zijn onderbeen geopereerd. Vanwege klachten ziet de chirurg patiënt terug en constateert een exorotatie (beweging in het gewricht) van de voet van ongeveer 20 graden. Patiënt vindt onder meer dat de chirurg een kunstfout heeft gemaakt. De chirurg erkent dat hij na het fixeren van de schroeven niet (voldoende) heeft gecontroleerd of het been en de voet nog in de juiste positie lagen. Het regionaal tuchtcollege oordeelt dat een nauwkeurigere controle aan het einde van de operatie de relatief grote exorotatie in ieder geval voor een deel had kunnen voorkomen. De klacht wordt op dit onderdeel gegrond verklaard. Voor het opleggen van een maatregel weegt het college mee dat de chirurg heeft erkend dat hij een extra controlemoment had moeten inlassen en zich open, constructief en behulpzaam jegens patiënt heeft opgesteld. Daarnaast heeft hij zijn werkwijze aangepast. Onder deze omstandigheden ziet het college af van oplegging van een maatregel.

RTG Den Haag, 10 maart 2020

● Bedrijfsarts onzorgvuldig in re-integratieadvies

Klager verwijt bedrijfsarts dat zij zijn werkgever heeft geadviseerd zonder hemzelf en zijn medisch dossier te hebben gezien en zich niet onafhankelijk heeft opgesteld. Cliënt is onder begeleiding van een collega van de bedrijfsarts. Tijdens een vakantie van de collega meldde de werkgever dat cliënt niet meewerkte aan zijn re-integratie. De bedrijfsarts heeft vervolgens een bindend advies gegeven aan de werkgever, namelijk dat cliënt niet volledig ziek was, ook gezien zijn activiteiten in privésfeer, en aangepast werk kon verrichten. Cliënt heeft hierop een deskundigenoordeel bij het UWV aangevraagd. Hieruit bleek dat hij niet geschikt is voor het uitvoeren van de bedongen arbeid. Het regionaal tuchtcollege meent dat de bedrijfsarts onzorgvuldig is geweest in haar advies. Daarnaast heeft ze een melding van de werkgever over activiteiten van cliënt in de privésfeer overgenomen, zonder cliënt erover te horen. De klacht wordt op deze onderdelen gegrond verklaard en er wordt een waarschuwing opgelegd.

RTG Amsterdam, 3 maart 2020

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangetekend.

